

פרזנטציה אישית – תוצר לדוגמה - עברית

פרטים אישיים

שם המפמ"ר:	חנית לרנר
שם איש הקשר:	כתוב כאן את שם איש הקשר, בנוסף למפמ"ר אם יש כזה
תחום הדעת:	ספרות חמ"ד

פרזנטציה אישית – תוצר לדוגמה

על פי דרישות המשימה, עליכם **להדגיש (Bold)** את המושגים המופיעים בטקסט המשימה.

בשל מגבלה טכנית, לא ניתן להדגיש את המושגים בתוצר לדוגמה. עם זאת, היעדר ההדגשה בתוצר לדוגמה אינו פוטר אתכם מהדרישה להדגיש את המושגים בעבודה שאתם מגישים.

ועידת בית הספר סדרת הרצאות מרתקות

יהודית להב

קישור למצגת:
<https://docs.google.com/presentation/d/1krZQuviWgmJAJ7KFNpMSA7sWx6D4h1tY/eidit?usp=sharing&ouid=104266227779045801327&rtpof=true&sd=true>

הוסף תגיות + תגית 1 תגית 2

מימוש עצמי מול גבולות חברתיים במחזה "בית בובות".

פרזנטציה אישית - התשפ"ז
מחזה בית בובות/
איבסן

ספרות חמד | (9111)
בגרות גמישה |

תיאור הנושא/הסוגיה/הדילמה

המחזה "בית בובות" מאת הנריק איבסן עוסק בהתמודדותו של היחיד המבקש להגיע לידי מימוש עצמי בתוך מסגרת חברתית נוקשה ומעוותת, המושתתת על קודים בורגניים של המאה ה-19 (רנן, 1983). חלוקת התפקידים המגדרת בחברה זו דיכאה את עצמאותה של האישה והפכה אותה לתלויה לחלוטין בבעלה.

הסוגיה מיוצגת באמצעות שתי הדמויות המרכזיות:

נורה הלמר: התנהלותה האישית מתחילה בהסתרה, בציות ובאימוץ מוחלט של טעמו של בעלה כדי לרצות ולשמור על מראית עין של אושר. עקב ניתוח המבנה הדרמטי, מתגלה קונפליקט (תדמור, 1998) פנימי עמוק בין ציפיות החברה לבין מצפונה של נורה. כאשר ה"נס" הרומנטי לו חיכתה אינו מתרחש, נורה מתפכחת ומבינה כי חובתה הראשונית היא להיות "יצור אנושי" ולממש את עצמותה, צעד המניע אותה לעזוב את הבית בסיום המחזה.

טורוולד הלמר: מיוצג כגבר השולט והמפרנס, אך למעשה הוא כלוא בתוך תפיסה של פטריארכיה (רנן, 1983) חברתית ומשועבד ל"מה יגידו". טורוולד חושש מחולשה ומנהל עם נורה יחסים ההופכים אותה לשעשוע ולצעצוע. הוא נידון לבדידות מובנית בשל חוסר יכולתו ליצור קרבה רגשית כנה וכדמות שאינה מסוגלת לעבור תהליך של התפכחות.

היבט ופרשנות/עמדה/תובנה אישית

היבט ופרשנות/עמדה/תובנה אישית - יהודית להב

ההיבט ההיסטורי-חברתי והערכי – מעמד האישה בחברה הבורגנית באירופה במאה ה-19 וערך חרות האדם.

במאה ה-19, החברה הבורגנית הציבה נורמות קשיחות שביטלו את עצמאות האישה והפכו את הנישואים למפגן מבויים של סטטוס חברתי. המחזה "בית בובות" מדגים זאת בבירור: טורוולד מתייחס לנורה כחפץ נוי ומכנה אותה בשמות מקטינים כמו "עפרונית" ו"סנאית", בעוד נורה נדרשת לציית לחוקיו – למשל איסור אכילת עוגיות המקרון, המסמל את הפיקוח המלא של בעלה על מעשיה.

תובנתי האישית היא שמימוש עצמי ואוטנטיות אינם יכולים להתקיים במציאות שכולה זיוף וביטול עצמי. מוטיב העמדת הפנים בבית הלמר מדגיש את המחיר הכבד של איבוד החירות הפנימית. ההסתרה של נורה – החל מסוד הלוואה שלקחה בסתר מקרובגסטד כדי להציל את חיי טורוולד, וכלה בריקוד טרנטלה מטורף בתחפושת כפרית כדי להסיח את דעתו מהתיבה – חושפת כיצד חייה היו הצגה מתמשכת למען הסטטוס הבורגני.

רק ברגע האמת, כשטורוולד פותח את המכתב ומתגלה כדואג לשמו הטוב בלבד ולא לשלומה, נורה מבינה כי ביתה אינו אלא בית בובות שקרי. ערך חירות האדם מוביל אותה להחלטה המכרעת בשיא המחזה: לטרוק את הדלת, לעזוב את הבית ולצאת למסע של חינוך עצמי ועצמאות. בחירה זו מוכיחה כי היושרה הפנימית והחופש האישי קודמים לכל נוחות או מוסכמה חברתית.

מאחורי הקלעים תוכן מפורט

שקף 1

מאחורי הקלעים

עריכת שקף

מטרת השקף*

הצגת הנושא ומבוא

על מה ידובר בשקף?

הצגת הדילמה המרכזית: המאבק למימוש עצמי של היחיד בתוך גבולות חברתיים נוקשים במחזה "בית בובות" מאת הנריק איבסן.

□ B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ A ↶ ↷

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים (למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה, צלילים מיוחדים, וכדומה).

מה יופיע בשקף?

כותרת: מימוש עצמי מול גבולות חברתיים. תמונת רקע של בית בורגני טיפוסי.

שקף 2

מאחורי הקלעים

עריכת שקף

*מטרת השקף

תיאור נורה כאישה כלואה

על מה ידובר בשקף?

ניתוח דמותה של נורה המתחילה כ"בובה" פסיבית ועוברת תהליך דרמטי לקראת הכרה בחובותיה כ"יצור אנושי" עצמאי.

🔍 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ 🔍 ▼ A ↶ ↷

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים (למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה, צלילים מיוחדים, וכדומה).

מה יופיע בשקף?

כותרת: המרד השקט. תמונת אישה כבולה או דמות בובה מתנפצת

שקף 3 ▼

🔍 מאחורי הקלעים

עריכת שקף

*מטרת השקף

תאור החברה הבורגנית

על מה ידובר בשקף?

הסבר על הבורגנות במאה ה-19 (רנן, 1983) כמערכת כובלת שיצרה חלוקת תפקידים קשיחה והפכה את הנישואין למוסד כלכלי.

🔍 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ 🔍 ▼ A ↶ ↷

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים (למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה, צלילים מיוחדים, וכדומה).

מה יופיע בשקף?

כותרת: החברה הבורגנית במאה ה-19.
תמונה תקופתית של משפחה בורגנית.

▽ שקף 4

מאחורי הקלעים

עריכת שקף

* מטרת השקף

תאור טורוולד ונורה - שתי דמויות כבולות

על מה ידובר בשקף?

הצגת הקונפליקט (תדמור, 1998) החברתי: כיצד גם נורה וגם טורוולד הלמר מוצגים כקרבנות של תפיסת הפטריארכיה והנורמות החברתיות

🔍 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים (למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה, צלילים מיוחדים, וכדומה).

מה יופיע בשקף?

כותרת: שני פנים לכליאה. איור הממחיש את כבילת הגבר והאישה

▽ שקף 5

מאחורי הקלעים

עריכת שקף

*מטרת השקף

הדגמת מוטיב הבובה

על מה ידובר בשקף?

ניתוח מפורט של מוטיב הבובה המופיע בשם המחזה ומשקף את הקיום המלאכותי של נורה וילדיה בתוך הבית.

🔍 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ 🎨 ▼ A ↶ ↷

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים (למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה, צלילים מיוחדים, וכדומה).

מה יופיע בשקף?

כותרת: מוטיב הבובה. תמונה של בובת משחק כבולה בחוטים

6 שקף

מאחורי הקלעים

עריכת שקף

*מטרת השקף

הרחבה באמצעות שיר של ד. רביקוביץ

על מה ידובר בשקף?

הדגמת רעיון הדיכוי החברתי באמצעות השיר "בובה ממוכנת" מאת דליה רביקוביץ (1959), המבטא אבדן חירות ובחירה.

📖 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות
אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות
המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים
(למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה,
צלילים מיוחדים, וכדומה).

מה יופיע בשקף?

כותרת: "בובה ממוכנת" / דליה רביקוביץ.
ציטוט מתוך השיר לצד תמונה אמנותית.

7 שקף

🔍 מאחורי הקלעים

עריכת שקף

*מטרת השקף

המהפך בדמותה של נורה

על מה ידובר בשקף?

הצגת רגע ההתפכחות במערכה ג': נורה מבינה כי מוטיב העמדת הפנים (תדמור, 1998) הרס
את נישואיה ומחליטה לצאת לחינוך עצמי.

📖 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות
אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות
המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים
(למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה,
צלילים מיוחדים, וכדומה).

מה יופיע בשקף?

כותרת: המהפך במערכה ג' – "חובות כלפי
עצמי". תמונת אישה יוצאת מכלוב מוזהב.

שקף 8

מאחורי הקלעים

עריכת שקף

***מטרת השקף**

אנלוגיה ניגודית

על מה ידובר בשקף?

הצגת אנלוגיה ניגודית בין נורה לבין כריסטינה לינדה. לינדה בוחרת בזוגיות מתוך אחריות ועבודה, בעוד נורה בוחרת בעצמאות מוחלטת.

□ B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים (למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה, צלילים מיוחדים, וכדומה).

מה יופיע בשקף?

כותרת: אנלוגיה ניגודית – נורה מול כריסטינה לינדה. דיאגרמת השוואה חזותית.

שקף 9

מאחורי הקלעים

עריכת שקף

***מטרת השקף**

משמעות סיום המחזה

על מה ידובר בשקף?

דיון במשמעות הסמלית של טריקת הדלת בסיום המחזה, כסמל להתנפצות האשליה ולמימוש חרות האדם

📖 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

מה יופיע בשקף?

כותרת: טריקת הדלת – יציאה לחרות. תמונה של דלת ויקטוריאנית נסגרת

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים (למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה, צלילים מיוחדים, וכדומה).

▽ שקף 10

🔍 מאחורי הקלעים

עריכת שקף

*מטרת השקף

סיכום ותובנה אישית

על מה ידובר בשקף?

הצגת התובנה האישית המדגישה כי חירות ואמונה דורשות פירוק של העמדת פנים ויצירת חיים של אמת

📖 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

מה יופיע בשקף?

כותרת: סיכום – אמת, חירות ומימוש עצמי. טקסט סיכום מודגש.

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים

(למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה, צלילים מיוחדים, וכדומה).

שקף 11

מאחורי הקלעים

עריכת שקף

מטרת השקף*

כתבו את הרעיון המרכזי שאתם רוצים להציג בכל שקף.

על מה ידובר בשקף?

כתבו את הטקסט שייאמר בעת הצגת כל שקף. הטקסט צריך להתייחס לנושא/לסוגיה/לדילמה, לשלב את ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה האישית שלכם. יש לשלב מושגים ולקשר למקורות כנדרש.

□ B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים (למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה, צלילים מיוחדים, וכדומה).

מה יופיע בשקף?

פירוט תוכן מילולי ו/או תוכן חזותי שיופיע בשקף - תמונה/סרטון/שמע/טקסט/תרשים וכדומה. הסבירו מה הרכיב תורם למטרת השקף. עבור רכיבים חזותיים, שמע, וכו', שיצר גורם אחר, ציינו את מקורם (שם היצירה, שם היוצר, היכן פורסמה היצירה)

שקף 12

מאחורי הקלעים

עריכת שקף

*מטרת השקף

כתבו את הרעיון המרכזי שאתם רוצים להציג בכל שקף.

על מה ידובר בשקף?

כתבו את הטקסט שייאמר בעת הצגת כל שקף. הטקסט צריך להתייחס לנושא/לסוגיה/לדילמה, לשלב את ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה האישית שלכם. יש לשלב מושגים ולקשר למקורות כנדרש.

□ B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ A ↶ ↷

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים (למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה, צלילים מיוחדים, וכדומה).

מה יופיע בשקף?

פירוט תוכן מילולי ו/או תוכן חזותי שיופיע בשקף - תמונה/סרטון/שמע/טקסט/תרשים וכדומה. הסבירו מה הרכיב תורם למטרת השקף. עבור רכיבים חזותיים, שמע, וכו', שיצר גורם אחר, ציינו את מקורם (שם היצירה, שם היוצר, היכן פורסמה היצירה)

מושגים

- מוטיב הבובה – מושג ספרותי: מראים כיצד נורה חיה ב"חדר משחקים", מעוצבת כילדה-בובה בידי אביה ובעלה, ומתייחסת באופן דומה לילדיה.
- אנלוגיה ניגודית – מושג ספרותי: ההשוואה בין נורה לבין כריסטינה לינדה. בעוד לינדה בחרה בעבודה קשה ובאחריות מעשית למען זולתה, נורה עוברת מאשליה רומנטית לשחרור מוחלט לצורך הגשמת עצמותה.
- מוטיב העמדת הפנים – מושג ספרותי: מסביר את השקרים והסתרת פשט הדברים המאפיינים את בית הלמר.
- פטריארכיה / הבורגנות במאה ה-19 – מושג חוץ-ספרותי/היסטורי: המבנה החברתי הכולל וההיררכי.

מקורות

רנן, יעל. (1983). איבסן, בית הבובות. בתוך: ספרות המערב: קובץ מסות. תל אביב: הוצאת אור עם, עמ' 4–10. תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הערכת מהימנות ורלוונטיות: רמה גבוהה. מסה אקדמית מפורטת המנתחת את מאפייני הכלוב הבורגני באירופה ומעמד האישה במאה ה-19.
תדמור, חיה. (1998). בית-בובות מ מחזה להצגה. ירושלים: הוצאת צין. תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הערכת מהימנות ורלוונטיות: רמה גבוהה. מחקר פדגוגי רשמי המנתח את המבנה הדרמטי, הקונפליקט ומוטיב העמדת הפנים במחזה.
רביקוביץ, דליה. (1959). בובה ממוכנת. בתוך: אהבת תפוח הזהב. תל אביב: הוצאת מחברות לספרות. , תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הערכת מהימנות ורלוונטיות: רמה גבוהה. יצירה שירתית קנונית המשמשת כמקור השוואתי לאובדן חירות והפעלת הדמות מבחוץ.
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור